

Summarien
Dienlytz

Ր Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

Արալ—զարմացական արտահայտություն
 Արուս—ամսթ
 Աղուշկա—պատահան
 Աղանք—սովորություն
 Աղներ—տերտեր
 Աղբմ—քալլ
 Աղ ի լն մընանած—այդ էր պակաս
 Աղբնս—հասցի
 Ազար—ցած, հիվանդություն
 Ազափ—ամսրի
 Ազի—1. տատիկ, 2. մայրիկ, 3. մորա-
 քույր
 Ազդուն—կորիճ
 Արկազ անել—մերժել
 Արբրմա—ժողովրդական մարմնամարզա-
 կան խաղ
 Աժդանա—1. իժ, 2. հսկա, մեծ, վիթխարի
 Ալամիչ—բացաժառ
 Ալանդյան—անասանելի ծուլլ
 Ալավ—բոց
 Ալմբլի—թափառաչքիկ մուրացկան,
 բուշա
 Ալքաննալ—իսկույն, տեմիշադես, տեղնա-
 տեղք
 Ալեր—ալուր
 Ալու—էլի, դարձյալ
 Ալուզ—հիվանդ

Ալնուտի—իսկույն
 Ախըր—վերջ, վախճան
 Ախշամ—երեկո, մութ
 Ախտիակալ—սպիտակամորուս
 Ախուս անել—լուծել
 Ակ էալ—այցի գնալ, նայել
 Ակեար—այծեր
 Անել—տանել
 Աղու—1. լնդի, 2. թույն, 3. գառջ
 Աղուդ—էլմարիա, էիշա
 Աղուվամիշ ինիլ—թունավորվել
 Աղումէր—աղուն
 Ամնյ—վաստակ, երախտիք
 Ամնլ կյանլ—1. ծնվել, առաջանալ, 2.
 հաշտվել, ստացվել
 Ամտետր—պահ տված բան
 Ամարաք—պալատ
 Ամբար—1. պահեստ, 2. մթերքը կամ
 դանձրք պահելու տեղ
 Ամմեբյա (ամաբյա)—ամեն մեկը
 Ամմեմբյաներախա — ամենազմբախա,
 ամենասերտախա
 Ամնեկին—բուրբուր
 Ամոզլի—հորեզրոր աղա
 Այա—1. մայրիկ, 2. տատիկ
 Այար—թամբ
 Այրեբառ—սարսափելի տղեղ, ալլանդակ

Այիբ—ամսթ, Թերութիւն, պակասութիւն
 Այիփպին—այրուրեն
 Անախարուն (աննախարում)—խիւսեշ
 Անգլան—անկլուն, կողմ
 Անգուլ—ականշ
 Անդար—անտեր
 Անդար-ընդերուն—անտեր-անտիրական
 Ան դունյա—այն աշխարհը, տեղաշարժ-
 յան աշխարհ
 Անդիր հետն—երա համար
 Անշուկ—ականշ
 Անշուկ օնել (օնիլ)—լսել
 Անտվիստ—անխիղճ
 Անում—անուն
 Աշկ—աշք
 Աշկարն—1. երևացող տեղ, 2. բացահայտ
 Աշկը անուն—աշքը դուրս, անհասկ
 Աշնա—ազդերչանցի ամենամտակի մար-
 դը, բարեկամ, մտերիմ
 Աշպաշխանա—խոհանոց
 Ապլեցա—վերահաստութիւն
 Ապտեկ—գեղատուն
 Ապուտ—անասնակեր
 Աբան—օրհաս
 Աբանմա (հըրընմա)—ժամանակ
 Աբըզ—վրժ, բարկութիւն
 Աբըզու—կամօրին հակասակ
 Աս յան-ան յան—այս կողմ-այն կողմ
 Ասիր ալ—այսօր էլ
 Ավ—որս
 Ավանգ—փոխարեն
 Ավանի—առաջվա, սկզբի
 Ատամ—հարկ
 Ատվանտ—դատապաշտպան
 Արագ—երազ
 Արան—տաք
 Արանդա—երաշտ
 Արգան—գիմում
 Արիվամը—արեկի տակ
 Արխ—առու
 Արկաթ—երկաթ
 Արշին—երկարութիւն շափ
 Ափաթը կտերել—շատ ստիպել
 Ափիցեր—սպաս
 Ափա—1. ջուլք, 2. հարաքույր
 Ափիլի—1. հողագործ, 2. մանկալ

Բար—հարմար, համապատասխան
 Բարսին—առյուծ
 Բարա տալ—կորցնել
 Բարաւաւշյ—1. ջիւիթ, 2. պատարագ
 Բարաւ—շուկա
 Բարաւըրը—շուկայից զնամներ
 Բարն—երբեմն, առանկին, հատուկենա
 Բարմիշ ինիլ—կորչել, անհետանալ
 Բանի (բանիլի)—զուցն, երկի
 Բանիցա (բանիցա)—հիվանդանոց
 Բանիլուն—պատշգամբ
 Բանյան—1. պարտեզ, 2. փոքր աշտ
 Բանյաշիշ—առատամեռն եզեր
 Բանյիլ—1. ներքել, 2. եզերել
 Բար—աշտ
 Բարվանշի—աշտպան
 Բարյաղ—դրոշակ
 Բարյալ—միաբույժ
 Բար ուտտա—զխիս վրա
 Բարլեա դնում—զխից մատաղ
 Բարլեաղ—քենակալ
 Բան—վեճ, զրույց
 Բար—միքզ
 Բարաբար (բըրբար)—հավասար
 Բարմիշպ—առատութիւն, առատ
 Բարդան—մեծ պարկ
 Բեանիլ—խամբ
 Բեցուր—բարեր
 Բեկիյնը—անեռանդ, ծուլ
 Բեկտվուտ—անեռամուտ, անամթ
 Բեկնը—բաներ
 Բեկիլիլ—բաշխել, եզերել
 Բեկնը—խեղճ ու կրակ, անհար
 Բեկիլիլ—տեսք, անտարմազիբ
 Բըլարուն—անպատիվ
 Բըլանա—1. լայն ու հարթ, 2. վայրի, ան-
 մարդարեանի
 Բիբի—մորաքույր
 Բիցարուն—բեկութիւն
 Բիլի—1. զեպի, 2. պեղք է
 Բիզանիլ—հոգնել
 Բիկնիլը—հիմք
 Բիշիլ—Թիվածքի տեսակ
 Բիւնիլ—1. միասին, 2. բոլորը, 3. միան-
 զամից
 Բիւնիլ—հանկարծ, հանկարծակի

Բիւրջիլ—հաշտակել
 Բիւնկ—գառառակ
 Բինիսի—բաց է անում
 Բոզ—մոխրագույն
 Բոբուլ—շիշ
 Բուլ—1. տուտ, 2. բազմական
 Բուլլամա—շատ, ահագին
 Բուրա քակիլ—աննպաստակ քալլել, զրոտ-
 նել, զհա ու զհն քալլել
 Բուրակ—խումբ
 Բուրազ—կոկորդ
 Բուրմա—շնչահեղձ
 Բուրնիլի—խոշոր հայելի
 Բուրան—1. Այսնախանն փոթորիկ, 2.
 ցուրտ քամի
 Բուրա տալ—բաց թողնել, արձակել
 Բուրա—ապագին, հեռարան
 Բնիրնր—մասենք
 Բույրուլ—հրաշք
 Բուրանալ—թուլանալ
 Բնրդան—ան՛ս Բիրդան
 Բուրմիլ անիլ—բանեցնել, աշխատեցնել
 Բուրչ—անկյուն
 Բուս (բուսը պանիլ)—ծածուկ հետնել
 Բուրամա (բրբամա)—շերտի բոժոժ
 Գագեր—լրագիր
 Գնեան—գնացած
 Գնդանիւնուլ—զգուշանան
 Գըմն—կողմի
 Գյարան—գորգ
 Գյառ—հարթ
 Գյափ—կատակ
 Գյըրվանեա—քուստ
 Գյիդանլ—գիտենալ, իմանալ
 Գյիդան—գիտան, իմացող
 Գյնզգուհանդանում—խրախուսանքի, քաշա-
 լիքանքի արտահայտութիւն
 Գյուլ—լճակ
 Գյառ—գերեզման
 Գյնիլլանում—պղծակ կում
 Գյնիլ—զարգ
 Գյնիլլան—գուլպա
 Գյնիլլան—գեղակ
 Գյնիլլակ—հատիկ
 Գյուհաբար ինիլ—ապշել, տարակուսել

Գյնուրլլ—զերկ
 Գյուրեւ—գարի
 Գուշիլ—հրել
 Գիւրեկ—կրակ
 Գուլ—գալ
 Գնիլիլ—միջել
 Գարան—կրունկ
 Գանրեանկա—առանց թիկունքի աթոռ
 Գանդար—գազար, ընդմիջում
 Գանդա—լիբանցող աեղ
 Գանիլ—գիժ
 Գանլլան—զարազմիր
 Գանիլիլ—գարակ
 Գանուլ—թիկունք
 Գանդա (դանդա)—խարան
 Գանմուրչիլ—հրկաթագործ, գարրին
 Գանմուրչիլխան—գարրեաց
 Գանիլիլ—քոփ
 Գանդուլիլ—քոփու ազա
 Գան—հացահատիկ
 Գանա—հորթ
 Գանդալ—հիմար, ապուլ
 Գանլ—ամառանոց
 Գանառամալ—կրակի զբայից աման զերց-
 նելու լաթ
 Գանառան—1. խումբ, 2. փունչ, կապ
 Գանտիլ—խնուլն, անմիջապէս
 Գանտիլլ—լորացրած մկան տեսակ
 Գանլլան—ազա
 Գանիլիլ—կոփել, ազմուկ
 Գանլ—լանչ, զարիթափ
 Գանդան—պատճառով
 Գանդիլ—գերեզակ
 Գանքու տալ—շնչառակի հրել
 Գանման—զեղ
 Գանլլան—կանցի շրջազգեստ
 Գանրանլ—մամանակին, պահին
 Գնդիլան—1. պատահական, 2. աննպաս-
 տակ, 3. միամիտ
 Գնիլիլլ—թուխածորել
 Գնր—ան՛ս Ազգը
 Գըրան (դիրի)—զեպի
 Գըրըրբամա—կրեկակոփ
 Գըրըրգյադան—իրեկնագիծ
 Գըրըրգյանլ—իրեկնագիծ

Դրգյաննակ (զիզլաննակ) — զագանակ
 Դիզնիլ — գգալ
 Դըլըզըլն անել — Լեռնափայտի արագ
 պատվելը երկարութիւնք
 Դըրբըզալ — սակնուլքա
 Դըրբըզա — գարբաս
 Դըրբըզարու անիլ — Տրժշակի
 Դիբնա — գծպի ետ, ետե
 Դիբընու — լուսազեմ
 Դիբիբիզյան (զիբուրնուզյան) — ան՝ս զըր-
 ջրնուզյանն
 Դիլիսուր — սիսուր, անարամագիբ
 Դիմչանկ (զուսմչանկ) — զուսում, պանբող
 փաթաթված լավաչ հաց
 Դիեչ — հանգիստ
 Դիշվիլ — ապշել, մուրբել
 Դիւանկեն — երեքգիտե
 Դիւրընան ինիլ — գարգիբը պատմել
 Դիւլ — ուզգահայաց
 Դիւլանն — 1. խրափելակ, 2. արեկեկ, 3.
 արեանիկ
 Դուլամիշ անիլ — լցնել
 Դուլա — չրի խոշոր աման
 Դուխուս — բծիշկ
 Դուզուր — ճիշտ, էշմարիտ
 Դուլամչա — շատ, բավականին
 Դուեղի — ան՝ս զանգիւ
 Դուննիւ — անգամ
 Դնշ — կուրծք
 Դնշանկ — երբեքեակ
 Դնվ — գե
 Դնվլնիւ — եկամուտ, հարստութիւն
 Դըննելուն զըննիս ի — լինելիքը լինում է
 Դուպա — զուշ
 Դնվաւը բիցիլ — հարմար առիթ ստեղծել,
 հարմար առիթ սպասել, հարմա-
 բեցնել
 Դուպու — ան՝ս զուպա
 Դնվ — 1. հարթ տեղ, 2. ճիշտ, ուղիղ
 Դնվգլար — հլուսե
 Դնվզնիւ — 1. սղեմն շրմամի տաշի խ-
 զողակաւն մտաք, 2. հնազոյանակ
 Դնվնիւ անել — հայտնել
 Դուլնիւ շիմիլ — իմանալ, տեղեկանալ
 Դուլնիւ — աշխարհ, երկիր
 Դնվման — թշնամի

Դուսնա — 1. կուսնի, 2. ապուշ
 Դուսաղ — 1. բանասրկիւղ, կալանավոր,
 2. բանտ, կալանատուն
 Դուրբա — խոզուկակ
 Դուրբ — զուք
 Դնվլանն — խանութ
 Երիւ — սրբ
 Եիսն — եկեղեցի
 Ել — լուշ
 Եզա — կեզա
 Եշիլ — եայել
 Եսիւր — գեթի
 Ետ անել — արեակնել
 Ետնիւշիլ — զեբշիտե
 Ետնան — հետա
 Երն (յրն) — զրա
 Եր անել — սափրել, մաքրել-իշեցնել
 Երիմիշ անել — 1. անարժանին արժան-
 ավորի տեղ տեղեկացնել, 2. լծանա-
 զին ապրանքը բարձր գնով վաճա-
 րել
 Եր ինիլ — բարձրանալ
 Եր կենալ — զեր կենալ
 Եր քցիլ — վայր ցծել
 Զագրանիցա — արտասահման
 Զալ — զարկիտ
 Զալում — 1. զիթխարի, ուժեղ, ահեղ, 2.
 սաստիկ կատաղած, կատաղի
 Զակաղ — պատվեր
 Զակուսիլ — ետխաւաշ
 Զանն — ուժեղ ազգեցութիւն ու երկուշ,
 Զաննիւ — եղբայրն
 Զանն — շրաղացաբարի կողքերին համար-
 ված ուլուքը
 Զաննիւ — զամբուշ
 Զաննիւ — ապանգակ
 Զանիտ անել — զարեցնել
 Զանիտ արեւալ — զարազնել
 Զարափաք — կատակ
 Զարգլար — սկիբիշ
 Զերբան (զարբան) — արթուն
 Զըն — շատ մեծ, խոշոր
 Զընկըլնիւ — հաստազուտ

Զիւրբ-զիւրն անկ—պատահել, կտոր-կը-
 տոր անել
 Զիւյար—արգելաբար
 Զիւհի—իւրն իրեն
 Զիւկեր—զազան
 Զիւրով—իրենով
 Զնշիլ (ժիւշիլ)—շղթա
 Զոլ—1. շերտ, 2. գիծ
 Զվանկ—զանգ
 Զնիմիւրնիտ—զմբուխ
 Զնիզն—լացուկոծ
 Զուռնըլավալ—1. նվագախումբ, 2. զուռ-
 նա և զհռչ

էլլա (լլնա)—էլի
 էծ—այծ
 էյն—միտք
 էյնը կյանկ—հիշել, մտածել
 էն բաշտան—այն զլիթից
 էն զըմն—այն կոզմի, այն տեղի
 էնկան—այնքան
 էսքան—այսքան
 էվնկ—ավնկ
 էրկուփնշի—երկրորդ
 էէյսը—հաշորդ օրը
 էէյտիբար անկ—զստահել, հավատալ,
 հավատ ընծայել
 էէյնիծ—զազը

Ըլաշուխ—զբան
 Ըլրաստրակ—նապաստակ
 Ըլըշափա—ձյունախառն անձրև
 Ըլրավա—ննչ և երկար խոզովակով պը-
 զընեն աման, որ զործածվում է
 շուր տեղափոխելու համար
 Ըլսպընտը—ազբանաց
 Ըղնու—ձվածնչ
 Ըղուղ—ուզնչ
 Ըղուրդ—ճիշտ, ճշմարիտ
 Ընդեղ—այնտեղ
 Ընդուտած—մանգոտած
 Ըշկափ—պահարան
 Ըշկընըպուր—անկնթարթում
 Ըշկուլ—զպրոց
 Ըշփիշկա (շփիշկա)—լուցկի
 Ըշղզիկ—հակառակվել, շղջանանալ

Ըռաշկեն—առշեք, առշեկց
 Ըռիս—երախ
 Ըռըկիտան—զօրեց
 Ըռնըքարախ—արյունով քաքարված,
 արյունիզա
 Ըռընար—հարգ, պատիվ
 Ըռուդի—ան՝ս Գովյնիթ
 Ըսկանալ—լսն
 Ըսկապոյ—ժլատ
 Ըտալավոյ—հաշարան
 Ըտանը-ընդուր—սրան-նրան
 Ըտենց (տնենց)—այդպես
 Ըրածան—կաթի սեր
 Ըրախա—երեխա
 Ըրակու—երեկո
 Ըրբա—սալլ
 Ըրգլընցնիլ—երկարացնել
 Ըրըկյնի—օրը ցերեկով
 Ըրըմը (ըրմը)—ուրեմն
 Ըրիքիլեն—հանգիստ, անհոգ
 Ըրկընիլիլիս—հոգի
 Ըրկուլընեանկ—երկուսանի, մարդ
 Ըրփիվերի—որբևալիք
 Ըհտանիլ—լավանալ

Քն—թն
 Քաղարիլյ—պատրաստութուն
 Քանգն—հոր, Քարմ
 Քանգնդան—նորից
 Քազի—որտորական արագավազ շուն
 Քարարչախիլի—լուսազ
 Քարբար—տն՝ս զնիզմը
 Քանմա—Քարմ
 Քալակ—Քակարդ
 Քախտափուր—տանիք
 Քաննը—միշտ, ելք
 Քաննիլ—նման
 Քաման—ազահութուն, անկշտութուն
 Քամամ—լրիվ, լիովին
 Քանմուլ—մարտը
 Քայ—1. զուգընկեր, հավասար, համա-
 պատասխան, 2. կշեռքի նմար
 Քայա—խոշոր զեղ
 Քայդաշ—հասակակից
 Քանգիլ—լուսազ
 Քանքանիլ—Քաթ

Ինէյ օննի—գննի
 Իշնդ—չույս
 Իշտան—ախորժակ
 Իստի—աչազիտի
 Իվիլ—ազնի
 Իտի—աչազիտ
 Իրես—երես
 Իրեհիբի—երբորդ
 Իրբասաւեւ տալ—երեսին խոսել
 Իրիէյնակ—արեգակ
 Իրփիվերի—որբանջիթ
 Իրիցրած—եփած

 Լալալալանիբ—1. Բանկարժեք քար, 2. ամենաբնտիք խոսքեր
 Լալիզլ—համբ
 Լակ—դատարկ, Բույլ շարժող
 Լաղ աննի—չառակի, արագացնել
 Լաղուսնը տալ—ասորերկրյա ուղիով ազաւով գնալ
 Լափ—ազնի շատ, ամբողջովին
 Լափու—ալիք
 Լափու—երկու հազարս մտտերից մեկը, կնար
 Լալ—հատիկի շափի միտք
 Լենք—ժապակեն
 Լընդ տալ—լուալ
 Լըմլանիլ—անշորհք ձեռով ծածկ
 Լընգընտրել—ուժեղ Բափահարել
 Լըրաստակ—նապաստակ
 Լինն—հենց
 Լդն—լեզի
 Լոդրա—թելի կոճ
 Լննիլ—1. ձեկից կամ արմուկից ներքե գտնվող ամենաբարակ սեկորը, 2. բարակած սեկոր
 Լոխ—բուր, բուրբը
 Լոկ—լորտու
 Լոնգ—մեծ քալլ
 Լոլ տալ—ցատկել
 Լոկի—լեզու
 Լոկ տալ—լիզել
 Լոթ—ուլիել լուսնեցող, ունեզուրկ

 Խնքն—լուր
 Խալալիլ—1. տեր, 2. հարուստ, ունեոր

Խալեա—գանձ
 Խալեադար—գանձապետ, գանձադար
 Խարա—փորձանք
 Խնքն—պատիվ, հարգանք
 Խարչում—միամիտ
 Խալար—կվեթ
 Խալի—1. գորգ, 2. բաց Բաղած ալգի, արտ կամ բանշարանց
 Խալիս—ժողովուրդ
 Խալիլ—ու շիտակ, միտք ծուռ, նախանկ
 Խաննոզ—կիսաալքած փայտի կտոր
 Խաշլըզ—ու մեծ ծարս
 Խնշլանք—երախտիք
 Խարչ—հարկ
 Խարչիլ—ժախել
 Խաննվեր—ժողովրդի տակ Բափված լորտացած տերև
 Խննակ—երկու կողմից բիար միացող կրկար փայտ
 Խրքրքրիզընորուն—մեկից մյուսին լուր տանելու սովորութիւն, բամբասանք
 Խրքնտակ—ժողով
 Խրքնտու աննի— տակնուլրա աննի, ամեն ինչ փչացնել
 Խրնեցն—խոսցի
 Խրիլ—արիտուր
 Խրլըլկտուլ—գարմացած ու հետաքրքրութիւնամբ լորտ կողմը շուտ-շուտ նայել
 Խրլըլկտուլ—հիմնադրութիւն, որը բուժվում էր զուտնայի ու զհոլի երկար կվազի միջոցով
 Խրքն—մանրուք
 Խիլլան—բազականիկ
 Խողման—համոզմունք
 Խոխա—երկիտ
 Խոնգ—խոնկ
 Խոկ—լոր
 Խոկիլ—լորտանա
 Խոքա—զաւառական
 Խնվանք (Խոկվար)—ալից հեռու, ծածուկ
 Խնքնիլ—կերակուր
 Խորքը—1. խորք, 2. վայրի, հոտազնաբույս
 Խոնգլ տալ—հետազնուել, քշել

հորզընմաւ—տերեկերը թափված, մերկացած

հոռի—անասունների հիվանդութիւն

հասյաք—բնավորութիւն

հըտտի—գրկի

հըտտուրու—անմիտ, անպետք, չգործածվող

հըեզ—թիչ

հըիդ—տոնտուր

հոնր—բուր

հուլիսի(սն) — շատ ցցվածքներ ունեցող (փայտ, փայտ և այլն)

հուլիստար—երեխաների տեր

հուտաման—ճաշի խոր ակօս

հոնրդն—մանր

հոնրդնվանէ—մանր իրեր

Մնարի—1. ճրագ, 2. ձագար

Մնի—1. ձագ, 2. արեւածագ,

Մլպատակ—ծալապատիկ

Մըման—հացհան

Մըմեռը—ձմեռ

Մըրծաքի (ծըրծունի) — ծծել միեւն վերջին կաթիլը

Մի—մի

Միլի—ատելի

Միծիլը—ճկույթ

Միլ տալ—ձգել

Մլուգ ինիլ—վեր թռչել

Մըծղալ—շատ դանդաղ ուտել, մանրացնելով ուտել

Մմակ—անտառ

Մոխ—ծուխ

Մնը—ծունկ

Մոր—մոր

Մու—մու

Մնիլ-ծուկ անել—ծածուկ հեռանել

Մնկուն (ծնկը) — մուկ

Մնն—ձյուն

Մուլըն—ծովի

Կալոց—կաթ

Կաթան—Նեղ ճանապարհ, արահետ

Կաթուկ—փշոտ բույս

Կաղիլիլ—կաղ

Կամանդեր—հրամանատար

Կալազար—հեցապան

Կալ—կոլ

Կարան—այր, քարայր

Կառավար—մահահալ

Կարկամ—գրուս

Կանմուր (կլմումուր) — կարմիր

Կանեյ—ատամ

Կըն—արտր

Կըզըրվիլ—չլայնանալ, բարկանալ

Կըլիլիլ—սպառվել, վերջանալ

Կըծըղուղուն—կարմրած գեմքով, պողպոտ

Կըկըրընիլ—փափկացնել

Կըման—բացի

Կըմկըմուլ—կանաչել

Կընդավ անել (կունդավ անել) — գլխով անել

Կըլլալ անել—կծկվել, կուլ գալ

Կըրզընտ—գանգուր

Կըրըրըրուլիլ—կնո գլխիկ ունեցող

Կըրնիլ—թիկնել

Կըրըրըրուլիլ—ատամ փորող, ատամ մաքրող

Կըսլըկնու—1. թիչ բացված, 2. կիսաբաց, 3. կիսատ

Կըտըզ—շատ փռք

Կիլիլիլ—գանգ

Կլիլիլ—սպառվել, վերջանալ

Կլիլըլիլ—գնպի վեր

Կլիլիլ—գուլի

Կլիլուլըլիլ—գնպի ցած, գլխիվար

Կլիլիլ ինկըլիլ—գլխի շեկնել, հասկանալ

Կծացած—տաքացած

Կծեզլ—կծիկ

Կըրզըր—կորիզ

Կլմիլ—գալ

Կլմնն—գանձ

Կլտընը—գառ

Կլմըրիլ—գարի

Կլտըրուլիլ—գարուն

Կլտիլ—պարանի ծայրին ամբարջած կնո փայտ

Կլնը (կլմը) — շափի միավոր, գաղ

Կլնըմն—1. գաղան, 2. բորենի

Կլնննիլ—հագնել

Կլննըլըլ (կլմնըլըլ) — գանգատ

Կլնըլիլ (կլմըլիլ) — թաքցնել

Հակար—սանձր
 Հանքի—պաշ
 Հեղե (հեղի)—չհասած ցարենի հատիկներ
 Հեյլան—անասուն
 Հեկապարն—ասենք թե
 Հեո—ցալ
 Հեռալ—1. ցալել, 2. հոալ
 Հեա—1. անգամ, 2. հեաք
 Հեան—համար
 Հըզեր—հազար
 Հըթմա մըրեն—ազամամոթ
 Հըղլըզարիլ—արորել
 Հըղըցալուր—հանապարհորդ
 Հըղլակ—օղակ
 Հըղակ—թիչ
 Հըղող—ուղղ
 Հըմանիլ—ամաշիլ
 Հըմարիլ—համբել, հաշիլ
 Հըռամած—թառապուր
 Հըռամաշ—1. հեղից ծածուկ, 2. հեղից
 ծածուկ հանելով
 Հըսեկըրնու—հասեկուց անժիշակա
 հետ
 Հըվարա—1. անձիտ, 2. թափառական
 Հըրտակալ—համատեղ աշխատող, միա-
 սին աշխատող (եկամուտը կիսելու
 նպատակով)
 Հիբ—երբ
 Հիզարանցը մին—հազարից մեկ
 Հիդիրիլ—պատրաստել
 Հիլի—1. հայելի, 2. ապակի
 Հոնլուր—ինչպես
 Հիսան—մարդ, ազամորդի
 Հիլիվուր—ծերունի, ալևոր
 Հիլիցանիլ—հալեցնել
 Հըղե—հանապարհ
 Հընզեր—ընկեր
 Հոլ—սպ
 Հնչնք—վեճ
 Հոռե—ուռենի
 Հոլսանլու—համբերություն
 Հուր—ուր
 Հիբենակ—1. արծաղ, 2. երանգ
 Հու—սով
 Հուլըլ—մանրաց—լուսնված գեղեցկուհի
 Հուլուրիլ—ուրբել

Հուլ—հոլ
 Հուլող—ան'ս հըզող
 Հուլե—հե
 Հուլ—ուլադրություն, գիտակցություն,
 ուլթ
 Հուլուր—ուլաթափ
 Հուլուլուլ—ուլուս, կեզուս
 Հուր—հոր
 Հուր—ուս
 Հուր—երդիկ
 Հուրի—փնրի—հուրի—փերի
 Հուրմուր—պատեր
 Դարուլ—համահայն
 Դանլուր—1. շափ, 2. ահագին
 Դանլե—ցալ, եկեղևիյուն
 Դանլուր—արծեք, դեր
 Դալ—սազ
 Դալլան—պրեկե կաթա
 Դալի—հոգևոր բարեբանական պաշտոն-
 յա լահեմիականների մեջ, դասա-
 վոր
 Դար—արտեր
 Կալ—1. անասունների մեալու տեղը, 2.
 շրջափակող
 Կանլուր—սխալ, թերություն, անհարկի ա-
 բարք
 Կալի—խիտ
 Կաման—ուր
 Կամիլ—եղեգե
 Կամլուր—եղեգեուս
 Կամլի—մորակ
 Կայիլ—1. կաշի թուկ, 2. կաշի գոտի
 Կայմալ—կաթի սեր
 Կանըլ—1. էգ շուն, 2. նախատական ար-
 տահայտություն
 Կանլանլիլ—գեղեցիկ
 Կանի—պատով
 Կասար—մազործ
 Կասիլան—գիտավորյալ
 Կարալ անել—1. արհամարհել, վերաճ-
 րել, 2. իրենից հեռացնել, վանել
 Կարալու (զրըլլու)—սովաղան, ըստ-
 վեր
 Կարալուլ—հսկողություն
 Կարավալ—աղաթիկ, սպասուհի

Ղարիբ—սարսր
 Ղարխա անել—ենքս հրել, մացենել
 Ղանիան—սուրճ
 Ղափազու—զանգազ
 Ղափաղ—կափաղբիշ
 Ղեյնը—եղունգ
 Ղեյրաք—եռանց
 Ղզզան—կաթնա
 Ղըզաւր—լագի
 Ղըմբղալ—աղմուկ
 Ղըռըխմիշ ինիլ—խիստ հուզվել, հոգեպէս
 շատ սասնելի
 Ղըսմար—գիճակզած բաժին
 Ղըվըրըխանալ—աշխուժանալ
 Ղըրդը տալ—լիսովին սնելացենել, բնաշնչել
 Ղըժժըրաբակած—1. ուժեղ և սուր ձայնով,
 2. շատ արագ, արագընթաց
 Ղիլիլի—խառն
 Ղի տալ—ձայն հանել, կանչել
 Ղիկնչ—սուր, թուր
 Ղյամար—սասնածամներք
 Ղոբուր—պատաս
 Ղոբի—դագազ
 Ղոլ—կողմ
 Ղոնաղ—հյուս
 Ղոնաղըխ—հյուսրենկալություն
 Ղոշուն—1. գորք, 2. խումբ, սհմակ
 Ղոշնաղ—ուժեղ, համարձակ, կտրիճ, աշ-
 խասասեր
 Ղոտր—հիշտ
 Ղոտղ—1. կողմ, կողք, ծայր, 2. հենու,
 ծայրամաս
 Ղուզ—սպաս
 Ղուզզուն—արծիվ
 Ղուրի—1. սեղուկ, տուփ, 2. դագազ
 Ղուլ—ծառա
 Ղուլբուլ անել—չբարագատել
 Ղուկոնըն—խառնակիշ
 Ղուվ—ավազ
 Ղուլխուն—1. փայտին կապած գոտի,
 2. լժկան անասունների վազքը դան-
 դազեցնելու համար գործածվող
 գոտեպարան
 Ղուվար—ուժ, զորություն
 Ղուրուզ (ղառղ)—խոտհարք
 Ղուփուլ—կողպեք

Ճանր—կորնկի ալուրից թխած հաց
 Ճախ—ցախ
 Ճանչ—ճաշ, կերակուր
 Ճապիկ—զայրի ծառասեռաց
 Ճար—1. թույն, 2. դեղ
 Ճարուսաղար—մինուճար
 Ճիլի—չուտ, աշագ
 Ճնղ—Հոգած տեղ
 Ճնղաց (ճաղաց)—չբարաց
 Ճերմ—գոց
 Ճըժ—չբարանգիծ
 Ճըրըպուր—ասանուլքա
 Ճըլսնվնիլ—ցախավել
 Ճըղմաղենիլ—աղիքներ
 Ճըղուպուր—բնկույզ
 Ճընու—1. չիճու, 2. անձրևարդ
 Ճեննիսիլ—չախշախավել
 Ճինչիլ—չնչել
 Ճիրավըր—չբճար
 Ճլուսկոտալ—խիստ ձգված գիճակում ի-
 րեն կտորատել
 Ճոք—1. կտոր, 2. կն
 Ճոկ—սասնակներ, չոկ
 Ճողըր—էյուզ
 Ճոնղ (ճունղ)—ծայր
 Ճոռն—չորի
 Ճպիլ—թարթիկ
 Ճուլընպուլըն լանիլ (ճնկպուրի անիլ)—
 օրորվել, ճոկվել
 Ճուրիցլ—կազից պատրաստած հատուկ
 ձևի գինու բաժակ
 Ճուլարան—դարման կամ միրգ տեղա-
 փոխելու համար գործածվող ձև
 կողով
 Ճուր—չուր

Մաղար (մաղար—գլանցնիւր)—մինուճար
 Մաղաղ անել—ծաղրել
 Մաղար—մաղեր
 Մանքնիլ մընալ—սպասել, սպասողական
 գիճակում լինել, ապշած մնալ
 Մահրամա—երեսարբիշ
 Մանիւն—հայտնի, որոշակի, հանաչելի
 Մայա—1. մակարոց, 2. սնունդ, 3. հիմք
 Մանըր—մաս
 Մանրեն—միջից, մեշտեղից

Մաշին—մեքենա
 Մաշկ—մեշք
 Մաշնակ—միշնեկ
 Մաշված—կերպար
 Մաշ—մեշ
 Մաշիս—խեչույք, հազար
 Մաշ կյան (մած դու)—կերպ
 Ման—կոշիկ
 Մանսանք—գազանանք, հազար
 Մատակ—առու
 Մար—գրաչ
 Մեզուր—բրդե բարակ գործվածք խմորը
 ծածկելու համար
 Մեհեկցի—հիմա
 Մեհետ—մի անգամ
 Մեղավեր—մեղավոր
 Մեյդ (մեյդ)—գրեակ
 Մեյդան—հրապարակ
 Մեյմուս—կապիկ
 Մեշն—անտառ
 Մետիլ—պետք է
 Մըզըզալ—երկմտել, տատանվել
 Մըս—միս
 Մըրըրժանիլ—մուքն ընկնել, մքնել
 Մըրժանի (մաժմանի)—սկուտեղ, մա-
 տույարան
 Մըլուզուլի անիլ—մամուսակ անցկացնե-
 լու համար որևէ բանով թեթեակի
 դրաղվել՝ կեսցնել, թե աշխատում է
 Մըման—պարզակ
 Մըղայիք (մըղաշիտ)—զգույշ
 Մըն—մեկ
 Մընև ինցիլ—մոտանալ
 Մընևնուց—մատնոց
 Մընուտ—բույս
 Մըշանէ—1. շափ, 2. ախտան
 Մըսմառ—գամ
 Մըսեղ—միասին, միասեղ
 Մըրըլլախիս ասլ—գլխի վրա շեշտակի
 շուռ գալ, գլխկոնծի ասլ
 Միբըն—մի թիշ
 Միլըմիլ կյան—1. թղթառ, կորթառվել
 2. խիստ աղերեսել, պաղատել
 Միկա—մի թիշ
 Միմանի քիցիլ—հաշվի առնել բանի աեղ
 գնել

Միեցյել—մեկ էլ
 Միև դմեմանեց—միանգամից
 Միևը հըրդա—միևը հիմա
 Միբն—միասին
 Միբնմը—մըրյուն
 Մեհ—երկի
 Մղակ—գուռ, շեմ
 Մղազմե—ափսոս
 Մըլըլըլը—տե՛ս մուշտուշուր
 Մեկուն—մուկ
 Մննյար—մամանակ
 Մնանը—կարիքավոր, կարու
 Մու ասլ—ծուխ ասլ, ծխով լցնել
 Մշանէ—շափ
 Մալըմար—խորհրդակցություն
 Մտաբ ընիլ—միտք գալ, միտք ընկնել
 Մնայան (մնայան)—կեր, անվճար
 Մուերի—սուտուփուս
 Մուեհ—մեք
 Մնլուսմըրի—հաճախորդ, գնորդ
 Մուշտուշուր—1. աշխատանք, 2. նվեր
 Մուշուր—նպատակ, իր

Յարս—ծայրից երկու մասի բաժանված
 բարակ և ուղիղ փայտ՝ խոտ վերց-
 նելու համար
 Յարու—գանդազալարժ կի
 Յալլուս—թաշկինակ
 Յախս—սիր
 Յախեի—1. խաշած միս, 2. անշարժա-
 ցած, անաշխատունակ մարդ
 Յաղուզ—1. ինչու, ինչ պատճառով, 2.
 լիկնի թե
 Յան—1. սալի երկարությամբ կողքերից
 ամրացրած փայտե մատը, 2. կողմ
 Յաշ—տարիք
 Յանիցիլ—արկղ
 Յավաշ—կամաց, դանդաղ
 Յարս—վերք
 Յարալու—վերաբեր, վերքոտ
 Յըբանև (բըլանև)—ամառի
 Յըլըրըղազ ինիլ—շատ խեղդել, ստիպել
 Յնմը—թամբ
 Յըղտուտցնիլ—կեղտոտել
 Յըտանալ—ուշանալ
 Յըրղան—թեքություն, թեք

Յիրս—վրա
 Յիրս անել—կրակել, շարածել
 Յոխա—վառարանի կամ թիթեղի վրա
     թխած հաց
 Յոն—ելք, միջոց
 Յոնչա—առճույտ
 Յորդա—արագաձագ
 Յորդան—ճեղճակ
 Յոր օնել (եր օնել)—ճեղքենել
 Յուզունեղլ—աղաճի
 Յուզուծու—ձգածեղ
 Յուզրուրուղ—բուսնցք
 Յուրդ—1. քաղցրենբրի ժամանակավոր
     բնակատեղի, 2. սուն, բնակարան
 Յուրդընդնչակ—1. ճեղճակ և ներքնակ, 2
     անկողին

Կազան—աարճանակ
 Կաղիկը—անհանգիստ
 Կաղիք—միեխար
 Կախունա—համեստ
 Կամ—խոնավ
 Կան—առաջատար ուղտ
 Կասաղ—խորհուրդ
 Կարս աալ—շատ բարձր լայն հանել
 Կանփան—շունչ
 Կափաշ (մափաշ)—բրդեց գործած ան-
     կողնու փաթեթ
 Կերակ—երանի
 Կերդու կյանլ—նեղսրաճել
 Կերեսա—երանից
 Կրկըմնխ—պայտ և մեխ
 Կրմախ—անտեղի
 Կրմես անել—փակել
 Կրդանալ—1. հոգենել, 2. դժգոհել
 Կրդարա—թմբուկ
 Կրդացած—1. հոգած, 2. դժգոհ
 Կիզընուեն—1. կարտ, 2. անհանգիստ
 Կի կյանլ—1. կողմ, 2. հանգիպել
 Կի մենել—ներս մտենել
 Կիս ի, Կիս չի—լինում է, չի լինում
 Կշանց աալ—ցույց աալ
 Կարաք—հերթ
 Կար—համթ
 Կոխուղ—սիսեռ
 Կով—չբորդած

Կարմինան—նորից
 Կարբլխան—նոր հարստացող, նոր հա-
     րստացած

Կաղ—քալլ
 Կաղիերդ—աշակերտ
 Կալլաղ—կրկար ու բարակ մարակ
 Կալուն—էշենե
 Կախակ աալ—կենդանու մարմինը կրկու
     հազարս մասերի բաժանել
 Կանգաղա—շահի զարմից
 Կանի—հինգ կողակ
 Կամ—մոմ
 Կան ցերք (ցիրք)—շան կաթ
 Կաշկա—թուր
 Կարք—գրագ
 Կերեր—շարաթ
 Կելակ—շալակ
 Կեն—ցուղ
 Կենքնչեն—ցուղեցուղ
 Կես—շատ
 Կրմանալ—մեծանալ, առանց մոր խնամքի
     ապրել
 Կրդընարել—թափահարել, ցնցել
 Կրկիբուղի—շիւ ալքերով
 Կրկիսեան—խիստ ծեծված, շարդոտված
 Կրկեաղ—1. թաղից դարձելու համար ծեծ
     ված բարդ, 2. շատ ծեծված մարդ
     (փխր.)
 Կրկ ընկնլ—շփոթվել, սխալվել
 Կրմանուց—հինգ կողականոց
 Կրմար—քաղցր
 Կուկ—մետաքս
 Կուս ըս ենու—ման ետ գալիս
 Կուս ենլ—փնտրել, ման գալ
 Կուրվա—չբիկ ճաշ
 Կուր—1. հով, 2. սավեր
 Կուշան—1. շիշ, 2. ազակի
 Կուշափ—գանակի մետաղյա մասը ա-
     ռանց կոթի
 Կուրքար—չորերք
 Կուրք—միայն ալլուրով ու լուղով պատ-
     րաստված ճաշ
 Կրտամալ—առքերի արանքը
 Կրտան—սովերի սունկ
 Կարակ—չուլց

Զարու—կապիտ գործած հաստ պարան
 Զալախ նիլուն—լարչարգելուն
 Զալըմիշ կյալ—շատ շարչարգել, տանջվե
 Զախկալի—Ջանգնդուրում անող մանր ու
 գառը պտուղներով ծառ
 Զանն—ծեռտ
 Զանաղ—պատյան
 Զանգյ—հանկ
 Զանգյանլ—1. կեն, 2. պատաստաքաղ, 3.
 ձկնորսանկան կարթ
 Զանքա—տապրակ
 Զանջիլ ինիլ—շշմել
 Զանկ—լափ
 Զալ անել—տարածել
 Զարգար—մեծ գլխաշոր, շատ բարակ շալ
 Զարչվան—պատուհանի, դուռն շրջանակ
 Զանյման—կոշիկ
 Զերքվան—ջառորդ (երեք լիարանոց ա-
 պակն խոշոր շիշ
 Զերը (չխերը)—միեռի
 Զերէ—թարախ
 Զըմփալախ—ապտակ
 Զըրաղվան—լուսազոր
 Զիսմազ—անհասկացող
 Զոմբաղ—մահակ
 Զոսիներ—լորրորդ
 Զուվալ—լվալ
 Զուրնիքմուղ կնիլ—լարչարգել
 Զուր ք նման—ծնկաշոք

 Գաղվալ—եկուղ
 Գաժառ—հրդեհ
 Գանկ (պնկ)—աղբանոց
 Գանն—բահ
 Գաղան—բաղաբշ
 Գատալակ—առաստաղ
 Գատառ—1. թիշ, 2. կոտր
 Գառնառուր—հոխ
 Գատրանդաշի—փամփուռանկալ
 Գատրան—1. կետար, 2. փամփուռա
 Գառախող—չոպենակ
 Գարան կյանլ—չուռ գալ, գլորգել, ցած
 ընկնել
 Գարանց քիցիլ—պանկնցենել
 Գիլի—թաղոր
 Գեթինլ—ածիտ

Գեն (պնն)—բան
 Գենէր—բեռ
 Գերանլ—բարակ
 Գերկ—բարեր, ուժեղ
 Գերց—բարձ
 Գերուր—բարուր
 Գեց—բաց
 Գեցուն—բարեր
 Գընլ—գիծ, խենթ
 Գընեղ—պիեղ
 Գընդիլ—հեղքելով բացել, երկու մասի
 բաժանել
 Գըռարիւր նընցենլ—մեշքի վրա պանկել
 Գիծի—փոքր
 Գիմիր—ցոխ
 Գին—1. ապորիների զազակ, 2. շատ խորա-
 մանկ
 Գիւրցենլ—բանեցենել
 Գիզ տալ—մատով սեղմել
 Գիշիլ—բերել
 Գիշին—պերուն—բերեկերբան
 Գիտըրանիլ—հակառակ երեսի վրա շուռ
 տալ
 Գիցրանկանլ—բարերանել
 Գլեն—գերի
 Գուլիցյ—կնուհ
 Գոմկա—տակառ
 Գոկ—պարանոց
 Գոռնըլսական—բանելու
 Գոշաի—համբույր
 Գոռկ—1. զազաթ, 2. ծալք
 Գոռնլ—փեարել
 Գոռենլ—1. թափել, 2. պանկնցենել
 Գոխանլ—ազերակ
 Գոտք—փորձ
 Գոնչուն—մետաքս
 Գուզղապակ անել—եղջուրներով շեշտա-
 կի հարվածել, պողպատել
 Գուզաի—կույտ
 Գունլ—խոտորի գունդ
 Գուլնիլ—կողպակել, թալանել
 Գունիւր—1. կլոր, 2. բուր
 Գուկիլ—պոկել
 Գուն—բուն
 Գուն—փոխենից շաքարալըով կամ մեղ-
 րով շաղախոված գունդ

Պճիրն (պրն) — 1. ճանկատուն, 2.

բրուտագործ

Պոխ կյանք (պոխ կյանք) — պոխկի

Պոխը-նուս — պոխկում է

Ջանք — զահիճ

Ջամ — ճետաղն ձեռն արհեստ

Ջամահար — ժողովուրդ

Ջանգալ — ստակած անասունի ճարմին

Ջանգալար — 1. ձեռն, ածղահա, 2. դաս

Ջանգալ — խոտ բույսացած, սոսանալ

Ջան կանչիլ — ճարտարարել, տեղեկացնել

Ջանք — շարք

Ջանք — 1. մեծ, 2. սուղանք

Ջանք — նեղություն

Ջանք — խոշոր վեցք

Ջիլվիլ — սանձ

Ջիլվիլ — 1. կատարած կենդանի, 2. կա-

խարք

Ջիլվիլ — զոտիք

Ջողոր — պատասխան

Ջուր — գրպան

Ջուտա — տեսակ

Ջուլար — մարդ

Ռազի — ճամառան

Ռամնուկ — գույն, տեսակ

Ռանդ — գույն

Ռաշիլ — կարիճ, քաշ

Ռեհար — ժողովուրդ

Ռուզի — կամուս

Ռեկ — հորովել

Սանք — 1. պատեհ, 2. միջնորդ

Սանք — կազմ

Սարալ — իրեն, իրք թե

Սարիք անել — մտածել, կշռագատել

Սարիք կյանք — փոշուալ

Սարաշմիլ ինիլ — բռնաբարություն փորձ

կատարել

Սարիլ — կանթով պղնձ շրաման

Սարամ — բարե, ոգույն

Սարամ — գերան

Սարիլ — տեղեկություն

Սանդուղ — սահման

Սաղ — 1. բուր, 2. ողջ

Սաղ-սըլամար — ողջ և առողջ

Սալաղ — զգույն

Սալմիլ անել — ճարվի առնել

Սանդուղ — սեղան

Սանդալ — գեղատեղ

Սաս — ճար

Սասմիլ ինիլ — ճարել կարել

Սաս-սեմնուր — ճար, շշուկ

Սանդուղի — գատարիկախոտ

Սանք լակ — խելառ, խելքից թեթև

Սանք — հով

Սանք-սանք — հավասար գատարոված,

կանոնավոր, խեղճ

Սիլիլ — հարկ

Սիլիլ — գաղտնիք

Սիլիլ — հարկար պաշտոնյա ճանձնագ-

կանոնի մեջ

Սըլիլիլան — ծախսահար աղքատ, ուղի

չունեցող

Սըհար — 1. ժամ, 2. ժամացույց

Սըհար (սըհան) — 1. տան առաջը, 2.

պատշգամբի տակը

Սըրբիլիլան — աշխուժանալ

Սըրսմեկ — սարսուկ

Սիլիլ — 1. լիք, 2. ապտակ

Սիլիլ — հորք անձրև, հեղեղ

Սիլիլիլիլ — սովորություն

Սըռ — գաղտնիք

Սիլիլ — սահման ուղեկամեղ զարդ

Սուղան — սոխ

Սուլը — սունկ

Սունկար — երեխա չունեցող

Սուղիլիլ — խոշոր վաճառական

Սուլիլ — խիզ

Սըրսմեկ ինիլ — զղճել

Սուրսմեկ — ստերի կենդանիների գոմ

Սուղ — գատարան

Սուլիլ — սյուն

Սունիլ — սահման, ստանդ շարքի

Սունիլիլ կարգելիլ (սունիլիլ տալ) — լրիվ

սըլիլիլ, թեղիլիլ

Սունիլ (սունիլ) — ստալ, ստալիլիլ,

սկզբի

Սունիլ — խումբ, հոտ

Սուլիլ — սփռոց

Սուլիլ — սուղ

Սուլիլ — կատարան

Վարան—հայրենիք
 Վարվարաց—վանասուն
 Վասյաք—կտակ
 Վար (վրեր)—տր
 Վարանեան—ավերված, քանդված
 Վարավարաց անկ—տեսողել, թննել
 Վարթնիկ—ենթանալու, վարտիք
 Վեդրան—գույլ
 Վեշ—հաշիվ
 Վերանեան—ան՝ս վնասն
 Վեր շի ետեխս —լքնկենս
 Վերսու—երկարութիան շափ (1 կիտմեա-
 րից թիւ պակաս)
 Վրնխուար—սլխար
 Վրնքես—բզեզ
 Վրնիկ—հազ
 Վրնենք—տաք
 Վրնիքնի—սլիկնի
 Վրնուկ—տրք
 Վրնու—հոտ
 Վրնու—տրք
 Վրնուցակ—աքաղազ
 Վրքվերքակ—հոտուան, տեսողել
 Վրքժակ—գետի ամենավարտ տեղը
 Վիրի—վարի, վարիկի
 Տա—գա
 Տանխանի—պզպեզ
 Տակ անկ—խորտակվել
 Տակոն—արմատ
 Տանց—տենգ
 Տաղուտ անկ—կեկվել, կուլ գալ
 Տանունի (տրնունի)—գառնալ
 Տավար—տեսուան
 Տափ—գետիկ
 Տափլակ—տափակ
 Տեղեն—1. դեղիկ, 2. տեղիկ
 Տեմ ինչիլի—գեմ անկ
 Տեննիկ—գանակ
 Տերանիկ—գառարիկ
 Տերանիլքուշ—լրիվ գառարիկ, գառարիկա-
 ձեան
 Տերանիկ—տրքիլարան—սլիկնի շունեցող, ծալ-
 րաճեզ ազքատ
 Տերման—գարման
 Տեփ—գափ

Տրնեան—տեսել
 Տրնիկ—տրքանիկ—ամբողջովին, լիովին,
 տաքից պուխ
 Տրնունի—գառնալ
 Տրնուրի (տիւնուրի)—գառարիկ
 Տրնացուկ (տալացուկ)—1. արվելիք, 2.
 պարտք
 Տրնունի—շատ ծեծել, սաստիկ ծեծել
 Տրնուրի—տակնուլթա
 Տրնունի—տեսող-տեսող, ամբողջ ըն-
 տանիքով
 Տրնուրի—տարգի
 Տրնուրի—տարգի
 Տրնունի—տարիտեղի կապերը
 Տրնուրի—շաղկապել, տեսողել
 Տի (իտի)—ալգոգես
 Տիզ—գեզ
 Տիժու (տիժու)—գեզար
 Տիմնիկ (տրմնիկ)—գեզակ
 Տիմնիկ—գեզակ
 Տիմնիկ—գեզակ
 Տիմնիկ—գեզակ
 Տեղ—տեղ
 Տեղաք—տեսուան
 Տիլ—տրաղացում աղացող հոտիկը լք-
 նելու տեղը
 Տեղ—տես
 Տեղ—1. կաթիլ, 2. կակալ
 Տեղ—գուլ
 Տեղվան—տարվա
 Տրաղուրի—տարիլից
 Տիլ—գուլ
 Տուլ—1. ցզված տեղ, 2. սապատ
 Տիլգը—տաղքած
 Տիլգը—տաղքած
 Տուղու—կոնքաճառ
 տուլ—գուլ
 Տիլ օնի (օնի)—գուլ հանել
 Տիլմա—բանա, կալանատուն
 Տիլմա կլմա—շարժվել
 Տիլ—գուլ
 Տիլ—տուր փշերով թուփ
 Տիլ (ցից)—ցից
 Տիլ—տուր

Իլլյանիս—համազանախոսան
 Իլլանդիան—ճուրաջկանութիւն
 Իրան—արզուկ
 Իրախ—բնականիք անասուն
 Իլլամ—անասանելի ծուլ
 Իմուլ—հույս
 Իմրան—կլանք
 Ինունց—հարհայտնք
 Ինարանա (ուտարանա) — առաջնորդ
 Ինասա—զարպենա
 Իրան—խրան
 Իրանիմեր—երգում
 Իրվալ—երկնալ
 Իրանիլան—երկնիս
 Իրանի—խրաք
 Գաղ—գայտ
 Գալանդուղ—համեմատագործ
 Գանլանցլ—զարք
 Գանլանտ—ծրար
 Գանլան—բանվոր, մշակ
 Գաղաղ—լիթված խմորից թխված հաց
 Գայ—բամբակ
 Գայա—խոշոր ձեռնափայտ
 Գայտուն—ձիակառք
 Գանլ—հեռքք, գաղանիք
 Գանլանիս—1. լուսամուտ, 2. լուսամուտի
     երկաթե ջանցը
 Գանալ—գնչ, ջղանցք
 Գանրան—1. թաղանթ, 2. զարագույր
 Գարլ—չրաման
 Գնլին—գոմաղք
 Գնլանկ—արհեստ
 Գըլլփալի անել—թափալվել
 Գըլք—ուղիղ, ճիշտ, խնկական
 Գըլանել—բանել
 Գըրգար (փարաղար)—հանդարտ և ըզ-
     գույշ, առանց շտապելու
 Գըրտակել—թաքցնել, հեռքը կորցնել
 Գիլ—վառարան
 Գլանլանտ—ոմն, ինչ-որ մեկը
 Գլաղա—հեռիտան
 Գընդըղ—տխիլ, կաղին
 Գըզմիլ—լեղլալ
 Գըլ—փուլ

Գոտ—արատ
 Գըրնդլի—ձյունախոսան անկրկ
 Գոտր—կնք
 Գուտանիլ թնկլանցլ—պարկուճի միջոցով
     կրակող հին տիպի հրացան
 Գուլ—փող
 Գանլան—չրագացի շրորգանին առվի մի-
     ացման անըր
 Գալ—1. ցածր, 2. աղամզ
 Գան—բուլ
 Գըրերծ—լեռ
 Գըլլել—կողպել
 Գըլլել—բրքրել, գըզըլ
 Գըլլալտ—թփուտաներով
 Գըրնըրտա—չառ երհար ու ազնը
 Գըրնըրակ—կաշաղակ
 Գըրն—կնք
 Գըրն—զարկ
 Գըրնըղ—թար և հող
 Գըրըպըրտանել անել—խրաք կանից թա-
     րեք նեռել, քարկոծ անել
 Գըրըպըր—թիթ և շրթուներ
 Գըրլ—գըղ
 Գըրիլ կարել—թուլ առլ ամուսնանալու
 Գըլլան—գըրիս
 Գըլլանտաղա—խրանառան
 Գըլլանտաղա—զարախոտ
 Գըլլանիլ (գըլլանիլ)—պարան
 Գըլլանտակ—կարն
 Գըլլանտաղա—արտասովոր հատկութիւններ
     ունեցող
 Գըլլան—թաղիք
 Գըլլանիլ (գըլլանիլ)—չան որդի
 Գըլլանտաղա—գըրիս և սոթ
 Գըլլան—կողպել
 Գըլլան—բարեկամ
 Գըլլ—չեղը
 Գըլլան—թեթև և արագավաղ
 Գըլլան (գըլլան)—հին
 Գըլլանցլ—գըրիս
 Գըլլան—լարախաղացին ուղեկցող ծաղ-
     րածու
 Գըլլ—գըր
 Գըլլ—մոխիր
 Գըլլան—ծղոտ

Փյնիզիւնը—փոքր երեխաներ
 Փյնիւն—1. սուտ խոսք, 2. միտումով առա-
 շաքորած սգեկորութիւն
 Փյնիւնը—անկյուն
 Փյնիւն—փողոց
 Փշանալ—իշնեկ, ցածրանալ
 Փիշերալ—էշերհանա—Վազ առաջնայան
 Փշրհանա—առաջնայան
 Փշտիւն—մտք
 Փռլ—թուփ
 Փռլ—հաստ թել
 Փռնէ—խիճ
 Փռն ալ—հրել
 Փրհն—Վարձ
 Փիցիլ—զցեկ

 Օբա—Վրան
 Օզ—Վեգ
 Օբաղ—սենյակ
 Օժ—ուժ
 Օյնը—մահճան յոթերորդ օրվա ծնօր
 Օյսալ—յոթ
 Օղղազյալագ—կազ բազ

Օղղազաղ—կէն կամ աչքիկ, իզական սե-
 ճին պատկանող անձնավորութիւն
 Օղտ—ուղտ
 Օղտանչի—ուղտապան
 Օյիւն—փորձանք, խաղ
 Օնը—ժանգ
 Օշ—ուշք, ուղադրութիւն
 Օշափ—Վիշապ
 Օշերդ—հերթ
 Օպիս (օբուսիկ)—խուզարկութիւն
 Օվչառ—մահճեղանկան կիսաքաղցրանկան-
 ցեղ
 Օվսանչի—օձ բռնող, օձ հմայող
 Օտիլ—ուտել
 Օտպուսիկ—արևակուրդ
 Օրան անել—փշտցեկ
 Օրանն—ավերված, շարքից դուրս եկած
 Օրանցօր—օրեցօր
 Օրպանիկ—բազ
 Օռչած—ուռած
 Օրկուն—օրկուն (ըրկուն—օրկուն)—լի, ա-
 ռատ
 Օբյառն կյանլ—հախից գալ